

УДК 338.12: 631.

*Кошман Я.О., студентка ОС «Магістр», НУБіП України*

*Гребеннікова А.А., кандидат економічних наук, доцент, НУБіП України*

## **РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ**

Ресурсний потенціал сільськогосподарських підприємств визначає можливість виробництва продукції сільського господарства, що є основою конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників, створює передумови для ефективної зайнятості населення, а також складає основу продовольчої безпеки країни. Підприємство може досягти високих результатів лише у випадку цілеспрямованості на пошук нових форм організації виробництва, виготовлення і впровадження нових видів продукції, освоєння нових ринків збуту товарів та послуг, тобто на активізацію інноваційної діяльності.

Сільське господарство є однією з головних складових економіки України, проте вже довгі роки зберігається невідповідність між ресурсним потенціалом аграрних формувань та їх віддачою. Як засвідчує економічна наука та практика господарювання, основою для перебудови вітчизняного аграрного сектору є підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу сільськогосподарськими підприємствами. При цьому актуальною постає проблема його інноваційного потенціалу.

Ресурсний потенціал підприємства – це сукупність матеріальних, нематеріальних, трудових, фінансових ресурсів та здатність робітників підприємства ефективно використовувати ці ресурси для втілення місії, досягнення поточних та стратегічних цілей підприємства [1].

Поняття «інноваційного потенціалу» нещодавно увійшло до термінів економічної науки як економічна категорія, але в сучасній економічній літературі, у тому числі й українській, відсутнє однозначне його

визначення. Більшість авторів керуються так званим ресурсним підходом [2,3,4], тобто трактують інноваційний потенціал як сукупність ресурсів.

Формування інноваційного потенціалу аграрних підприємств являє собою складну систему узгодженої взаємодії ринкового та інноваційного потенціалів для втілення підприємством досягнень науки і техніки з метою створення конкуренто-спроможної продукції в галузях АПК. Структурними ланками інноваційного потенціалу є: стратегія, розробка та здійснення єдиної інноваційної політики, кадрове забезпечення інноваційних процесів, розробка програми інноваційної діяльності, забезпечення інноваційних проектів ресурсами (у тому числі фінансовими й інформаційними), відбір та впровадження інноваційних проектів, створення інноваційної інфраструктури, моніторинг інноваційної діяльності тощо [4].

Основними складовими інноваційного потенціалу підприємства слід вважати виробничо-технологічні, матеріально-технічні, організаційно-управлінські, фінансово-економічні ресурси, які можуть забезпечити досягнення конкурентних переваг підприємства на основі використання інновацій. Оцінку інноваційного потенціалу слід здійснювати з урахуванням впливу зовнішнього середовища та наявних стратегічних можливостей підприємства. Причому доцільно проаналізувати як внутрішній стан, так і зовнішні чинники з урахуванням наявного потенціалу конкурентів. Крім того, такий аналіз необхідно здійснювати з урахуванням стратегічних позицій підприємства в минулому, теперішньому і майбутньому часі. Інноваційний потенціал можна досліджувати такими основними методами, як порівняльний, статистичний, факторний та методом експертних оцінок [5].

Стан ресурсного забезпечення інноваційного розвитку більшості сільськогосподарських підприємств України є незадовільним, причинами цього є неналежне виконання заходів охорони земельних угідь, незавершений етап земельної реформи, недостатній розмір наявних

фінансових ресурсів, фізичний і моральний знос техніки, обладнання, недостатня кількість інформації, низький рівень забезпеченості наукового потенціалу.

Вирішення даної проблеми вимагає спільних зусиль як держави, так і підприємств з метою реалізації програм охорони і відновлення природних ресурсів, завершення формування правової бази ринку земель, заходів створення сприятливих умов для кредитування, залучення інвесторів, економії власних фінансових ресурсів; створення інформаційних баз на макrorівнях і мікрорівнях, вирішення проблем щодо трудового потенціалу. Лише система організаційно-управлінських заходів, спрямованих на створення цільових інноваційних програм і проектів шляхом координації науково-технічних, виробничих, економічних та організаційних складових діяльності підприємства забезпечить результативне використання інноваційного потенціалу підприємства.

#### **Список літератури:**

1. Міщенко Н.Т. Ресурсний потенціал підприємства: Сутність, структура, стратегія використання / Н. Т. Міщенко // Науковий вісник НЛТУ України. –2010. – с. 193-198.
2. Верба В.А. Методичні рекомендації з оцінки інноваційного потенціалу підприємства / В.А. Верба, І.В. Новиков // Проблеми науки. – 2013. – №7. – С. 23 – 29.
3. Гречан А.П. Теоретичні засади вивчення інноваційного потенціалу підприємства // А.П. Гречан // Економіка та держава. – 2005. – №7. – С. 34 – 37.
4. Мороз С. М. Фінансові аспекти розвитку інфраструктури агробізнесу / С. М. Мороз // Вісник Сумського державного аграрного університету. – 2008. – № 2. – С. 226–231.
5. Інноваційно-інвестиційне забезпечення виробничої діяльності сільськогосподарських підприємств. Монографія./ О.Ю. Єрмаков, А.А. Гребеннікова, Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. – 140 с.